

de Bergrede XIII
Ben ik een lichtend licht?

- * intochtslied 22:1,2,3 en 6
- * stil gebed
votum en groet

***Onze hulp is in de naam des Heren
die de hemel en de aarde gemaakt heeft,
die trouw is en trouw blijft en niet laat varen het werk van zijn handen.
Genade zij u en vrede van God onze Vader en van onze Here Jezus Christus,
in de gemeenschap van en met de Heilige Geest.***

- * lied 5:1-4
- * gebed om de Heilige Geest
- * bijbellezingen: N.T. Matt. 5:13-16
Matt. 25:1-13
- * lied 196
- * preek n.a.v. Matt. 5:14a
- * gebed/voorbede
- * slotlied 306:1 en 2 **collecte**
- * zegenbede
- * vervolg slotlied 306:3

***De genade van onze Here Jezus Christus
en de liefde van God
en de gemeenschap met de Heilige Geest
is met u allen.***

In Johannes 8:12 lezen we: *Wederom dan sprak Jezus tot hen en zeide: Ik ben het licht der wereld; wie Mij volgt, zal nimmer in de duisternis wandelen, maar hij zal het licht des levens hebben.* Een tekstwoord dat herinnert aan advent - licht, en dan persoonlijker: aan het Licht, Jezus! Vanuit de adventstijd klonk en klinkt het: 'het volk dat in de duisternis gezeten is, heeft een groot licht gezien, en voor hen, die gezeten zijn in het land van de schaduw des doods, is een licht opgegaan'. 'Sta op, wordt verlicht, want uw licht komt en de heerlijkheid des Heren gaat over u op'.

Deze laatste tekst, uit Jesaja 60:1, doet advent niet alleen duren tot kerst, maar tot de wederkomst - kortom wij leven tot de wederkomst van Christus in verwachting, advent. De profeet vervolgt met woorden die zeker ons in deze tijd zullen aanspreken: 'want zie, duisternis zal de aarde bedekken en donkerheid de natiën...'. Hebben we deze feitelijkheid al niet samen geconstateerd toen we stilstonden bij de tekst 'gij zijt het zout der aarde'? Er is geen enkele discussie nodig, zelfs niet buiten de kerk!, over het feit dat het donker is en steeds donkerder lijkt te worden in deze wereld - de wereld in het groot en voor hoevelen dáárin in de wereld in het klein. Op het beangstigende af! Immers, donker baart angst! Angst voor de toekomst, angst voor het leven hoor je uitspreken tot in het journaal - komend uit de kindermond!

Maar, wat is het dan geweldig dat je als christen kennis hebt van Het Licht, Jezus Christus! Het is nog niet eens zo lange geleden dat we kerst vierden...! Wij kunnen toch de woorden zojuist uit Johannes 8 geciteerd, woorden van Jezus zelf, beamen? 'Wie Mij volgt zal nimmer in de duisternis wandelen'. Wij zijn toch, zoals de Bijbel zegt, 'overgegaan van de duisternis in het licht'?! uit ons leven is, als het goed is, het bederf van de zonde weggezuiverd dankzij het zoutverbond op Golgotha door God met de mens gesloten en door ons uit genade gegrepen! Wij mogen en moeten daarin en daaruit leven en zijn, zoals we de vorige keer zagen, daarom 'geheel anders'.

Alleen..., werdende toen niet op pijnlijke wijze bij het helemaal voor God, de Lichtgever, zelfs pijnlijk bepaald bij ons falen..., te kort schieten? Een falen en tekortschieten waardoor? Omdat we allemaal, u, jij en ik, zo rap zijn in het beamen met de mond - het belijden, maar zo traag zijn in wat elk belijden vraagt: LEVEN!

Het 'gij zijt' dat ons zo nadrukkelijk bepaalde bij het uitzonderlijke van onze positie als christen en zó bij het contrast met de werkelijkheid van de wereld - bederf, doodsgneur, schaduwen van de dood; ja, hoe hangen ze over de wereld...! Het 'gij zijt' gekoppeld door Jezus aan 'het zout der aarde' echoot gelijk geladen door in de tekst die nu centraal staat! Is dat om ons opmaken naar het feest te bederven? Naar het feest van de tweede komst van Het Licht? Is het om daarop een domper te zetten? Is het om ons van de door ons gegrepen en begrepen genade te beroven? Absoluut niet! Het gaat er juist om om het werkelijkheidszin te geven!

Jezus verbindt 'zout' en 'licht' naar ons toe aanéén in het 'gij zijt'! Is u die opmerkelijke relatie tussen die twee elementen bekend? In het Oosten deed men in de olie van de lamp wat zout... het gevolg? Een helderder schijnsel! Een stralender licht! Wie nu waarachtig Hem ontdekt heeft in het eigen leven als het Licht der wereld zal als realiteit ervaren hebben dat er in hem/haar een licht is ontstoken; een licht dat door het zout van Zijn verbond - *weet u nog, Marcus 9:50 'Hebt zout in uzelf!...'* - helederder straalt! Hoe past hier het lied 'Als ik mij herinner wat Hij deed voor mij...' - het besef van Golgotha in en voor je persoonlijke leven; het besef van Zijn onmetelijke liefde is het zout in je leven! Dat doet je Hem liefhebben (wij hebben lief, omdat... *Hij ons eerst heeft liefgehad!* Het doet je Hem, zoals een bekend lied uit Johannes de Heer zegt, 'minnen' en dat vraagt een vanuit Hem leven! 'Help mij beter te beseffen, wat Gij leed op Golgotha...'. Welke is de zin van het nog niet zo lang geleden gevierde kerst als we Pasen vergeten? Zout in de olie - olie, beeld van de Geest - doet het Licht helder stralen, steeds helderder naar de grote morgen!

'Gij zijt'..., ben ik, bent u, ben jij? Geven we Licht?

Nog even terug naar dat nog niet zo lang geleden gevierde kerst: de wereld viert ook kerst maar dan met vals licht, kunstlicht, en het opmerkelijke is dat zij dat ten diepste beseft! Maar wij? Verschillen wij met haar? Hebben wij nog waarchtig een boodschap voor de wereld?

Als we onszelf al ontdekt weten voor wat betreft het falen als zout, mogen we gevoeglijk aannemen dat dit een falen is als licht... Wat straal ik nog uit, wat is in mij nog aantrekkelijk? Wat zijn we samen

dan meer dan... een walmende vlaspit?

Wat dan een liefde hè, oneindig groot, als Hij betuigt in Zijn Woord: 'Ik zal de walmende vlaspit niet doven!' Nee, aan hem zal het niet liggen - Hij wil wat graag in en door ons heen het volle Licht laten schijnen ten behoeve van ons eigen bestaan maar ook in het bijzonder voor het bestaan buiten, om ons heen! Hij die zegt 'Gij zijt' is ook de enige die dat reëel kan maken. Dat moet ons helemaal duidelijk zijn als we óns falen steeds weer opnieuw onder ogen zien. Uit mijzelf kan ik *niets*! Nee, erger nog, ik zal moeten instemmen met de woorden van Jezus in Johannes 3 als Hij daar stelt dat de mens de duisternis liever heeft gehad. Als ik het goede wil doen, is inderdaad het kwade in mij... En dan zijn we allemaal gelijk! Niemand kan zicht beroemen op de ander... n i e m a n d! We kunnen inderdaad alleen maar erkennen: zonder Hem kan ik niets doen!

Maar juist het 'niet zijn' van zout en licht - dan wel tenminste het niet te volle zijn daarvan - bepaalt ons dan bij het punt van... persoonlijk kiezen!

Hij getuigt en belooft dat Hij de walmende vlaspit niet zal doven, met andere woorden: Hij wil het volop de kans geven helder te branden, ja, wil daarin voorzien! Maar, wat doe ik met die wetenschap? 'Wie Mij volgt, zal nimmer in de duisternis wandelen, maar hij zal het licht des levens h e b b e n'. 'Blijf in Mij, gelijk Ik in U'.

Om licht te kunnen ontvangen, moet je kiezen. In het zojuist aangehaalde Johannes 3 heeft Jezus net daarvoor tegen Nicodemus gezegd: 'tenzij gij wederom geboren wordt, zult gij het Koninkrijk van God niet zien'. Om een licht te zijn en te blijven, moet je kiezen om in die eerste keuze te volharden, per dag, per situatie, steeds weer! Anders gezegd: wie wedergeboren zegt te zijn, zal vrucht dragen! Zoals Johannes zei tegen de vermeende geestelijkheid van zijn dagen: 'toon de vrucht van je bekering'. Zo spreekt Jezus hetzelfde uit in het 'gij zijt'!

'Beproeft uzelf of gij wel in Christus zijt, of...', zegt Paulus, 'ben je niet zo zeker van jezelf'. Ben ik verzekerd? Draag ik vrucht? Ben ik licht? Laat het ons 'het kind van God zijn' ernst zijn, het 'zoon van het licht' zijn. Want heel opmerkelijk is het dat onze vertaling bijna overal waar de grondtekst spreekt van 'zoon', spreekt van 'kind/kinderen'. De grondtekst spreekt niet van 'kinderen van het licht', maar van 'zonen', de geestelijke volwassenheid uitkomend in het Hem onvoorwaardelijk volgen! En , vertelt ons niet God zelf in zijn Woord, dat 'zoon zijn' (= *echt zijn! Dat is: leven!*) alles te maken heeft met het beërven van het Rijk van God?!

Gods Woord zegt: 'toen de volheid des tijds gekomen was, heeft God zijn ZOon uitgezonden, geborenuit een vrouw, geboren onder de wet, om hen die onder de wet waren, vrij te kopen, opdat wij het recht van zonzonden verkrijgen'. En dat recht is beërven: 'indien gij zoon zijt, dan zijt gij ook erfgenaam door God!' En ten overvloede, zucht niet daarom heel de schepping?!

Wat de wereld nodig heeft is... LICHT. De boodschap van het licht, de boodschap van het evenagelie van het Koninkrijk, met het niet lang geleden gevierde kerst reëel geworden, bevestigt als de waarheid met Pasen, voor heel de wereld vanuit Pinksteren, wachtend op de voltooiing met en in de wederkomst van de Zoon des mensen, Jezus Christus. Een boodschap die als waarachtig in en door de wereld erkent zal worden als ze zichtbaar is in ons!

Stellen we, helemaal als levend in advent naar de wederkomst, ons onze verantwoordelijkheid voor. Wij, die zelf eens in de duisternis verkeerden en het Licht in Christus mochten vinden, worden door Hem ontstoken tot licht, Zijn Licht, voor en in deze wereld! Een wereld die gekenmerkt wordt door de zonde, dat is: het kwijtgeraakt zijn van *het* doel! Zonde = je doel missen! U, jij en ik mochten onze oerwortels in Hem, in zijn grote genade terugvinden: *Hij heeft de mens - dus ook de nog niet geredde mens - gedacht en gewild, geschapen voor Christus*. Buiten God, en de wereld bewijst het!, is enkel duisternis!

Heeft het ons in vlam gezet? Het gaat om allereerst je persoonlijke staat. Je persoonlijke staat is namelijk bepalend voor het collectief, de gemeente.

Bedenk de nood in de wereld, de nacht - de schaduwen van de dood, raakt het je niet? Het is Jezus die tegen elk christen zegt: 'een stad op een berg kan niet verborgen blijven - je steekt geen lamp aan en zet haar onder de korenmaat'!

Wij - u, jij en ik - zijn oriëntatiepunten door Gods genade voor een wereld v e r l o r e n in schuld! Hij stak je aan; heeft Hij de ruimte om je brandend te houden? Kan Hij zijn olie kwijt in ons leven?

'De engel die met mij sprak, kwam terug en wekte mij zoals men iemand uit de slaap wekt. Hij zeide tot mij: Wat ziet gij? Daarop antwoordde ik: Ik zie daar een kandelaar, geheel van goud, met een oliehouder aan zijn top; hij heeft zeven lampen, en telkens zeven toevoerbuizen voor de lampen er bovenop; en twee olijfbomen steken boven hem uit, de ene rechts en de andere links van de oliehouders...'. 'Schrijf dan hetgeen gij gezien hebt en hetgeen in en hetgeen na dezen geschieden zal. Het geheimenis der zeven sterren, die gij gezien hebt in mijn rechter hand, en de zeven gouden kandelaren: de zeven sterren zijn de engelen der zeven gemeenten, en de kandelaren zijn... de zeven gemeenten...even - vol! Hoe vol is de gemeente? De maagd voor de bruidegom? Is ze rein - als apart gezet bedoeld - heilig, verbonden aan één man?

'Dan zal het Koninkrijk der hemelen vergeleken worden met tien maagden, die haar lampen namen en uittrokken, de bruidegom tegemoet'.

Daar zit de gemeente, tien het getal/aantal nodig voor de Jood om voor God in de synagoge een samenkomst te kunnen houden. Daar zit ze samengekomen op de stoeprand van de wereld. Een wereld waar de nacht aan het vallen is en dat in rap tempo. Vijf heten wijs, vijf heten dwaas. Allen hebben een lamp. Niet allen hebben olie in de kruik. Het donkert snel, sneller... Waar blijft de bruidegom? Vijf en vijf is tien worden slaperig. Het duurt al zoveel eeuwen! Ondanks advent sliepen ze allen in!

ALLE! U, jij en ik, lampen door God in Jezus Christus ontstoken, samen kandelaar, met boven aan zijn top de oliehouder, naar ieder - vanuit Gods volle Pinksterzegen - een toevoerbuus... een kruik... Is hij open, de toevoerbuus? Verstopt? Of, gewoon dicht?!

Hoe is het met de lamp? Er is iets mis met alle tien! Ze dommelden, ja, sliepen in. O, ongezonde kerkslaap! De kerkslaap die zich kenmerkt door: wij zijn er wel, wij komen er wel, het zit wel goed! Sstt, niet wakker maken! Immers, wat is er beroerder dan halverwege je dutje opgeschrikt te worden?! Maar... zegt het spreekwoord niet: beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald?! Check daarom de lampen! Zijn ze gereed? In orde gebarcht? Bij alle tien moest dat in de gelijkenis van Jezus nog net op het laatste moment! Zo ver gaat de genade van God ten aanzien van de walmende vlaspit, maar wee de pit waar geen olie meer naar toe gevoerd kan worden...

Niemand kan je die levende relatie geven, zeker niet op het moment als de bazuin zal klinken, de zevende! 'Waakt dan, want gij weet de dag noch het uur...'. 'Gij echter zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilige natie, een volk Gode ten eigendom', *niet om te sluimerenen zeker niet om te slapen maar: 'om de grote daden te verkondigen van Hem, die u uit de duisternis geroepen heeft tot zijn wonderbaar.... LICHT!... opdat gij onberispelijk en onbesmet moogt zijn, onbesproken kinderen Gods te midden van een otaard en verkeerd geslacht, waaronder gij schijntals lichtende sterren in de wereld, het woord des levens vasthoudende, mij ten roem tegen de dag van Christus...'*

Ontwaakt gij die slaapt, zo spreekt God van zijn troon en Christus zal over u lichten!
Waakt, ontwaakt de dag gaat gloren!

De keuze is aan ons... maar weet Hij die was, is en die komen zal, getuigt:

Gij zijt het licht der wereld - Laat zó uw licht schijnen... tot verheerlijking van de Vader der lichten.

Amen.